

Archeologienota

Programma van maatregelen

Mesen Ketelstraat (prov. West-Vlaanderen)

Auteurs: Lynn DEVALCKENEER

Projectcode: 2019G119

- **Administratieve gegevens**

- ➔ Initiatiefnemer: zie privacyfiche
- ➔ Erkende archeoloog: Christof Vanhoutte
- ➔ Erkende archeoloog rechtspersoon: Monument Vandekerckhove nv, Oostrozebekestraat 54, 8770 Ingelmunster, OE/ERK/Archeoloog/2015/00031
- ➔ Locatiegegevens: Mesen Ketelstraat (zie plan in bijlage 2 en 3 bij het verslag van resultaten bureauonderzoek)
- ➔ Kadastergegevens: Menen, sectie A, perceelnummer 363M en 343F (partim) (zie plan in bijlage 3 bij het verslag van resultaten bureauonderzoek)

- **Aanleiding vooronderzoek**

- ➔ zie het verslag van resultaten bureauonderzoek

- **Resultaten vooronderzoek zonder ingreep in de bodem**

- ➔ zie het verslag van resultaten bureauonderzoek

- **Gemotiveerd advies**

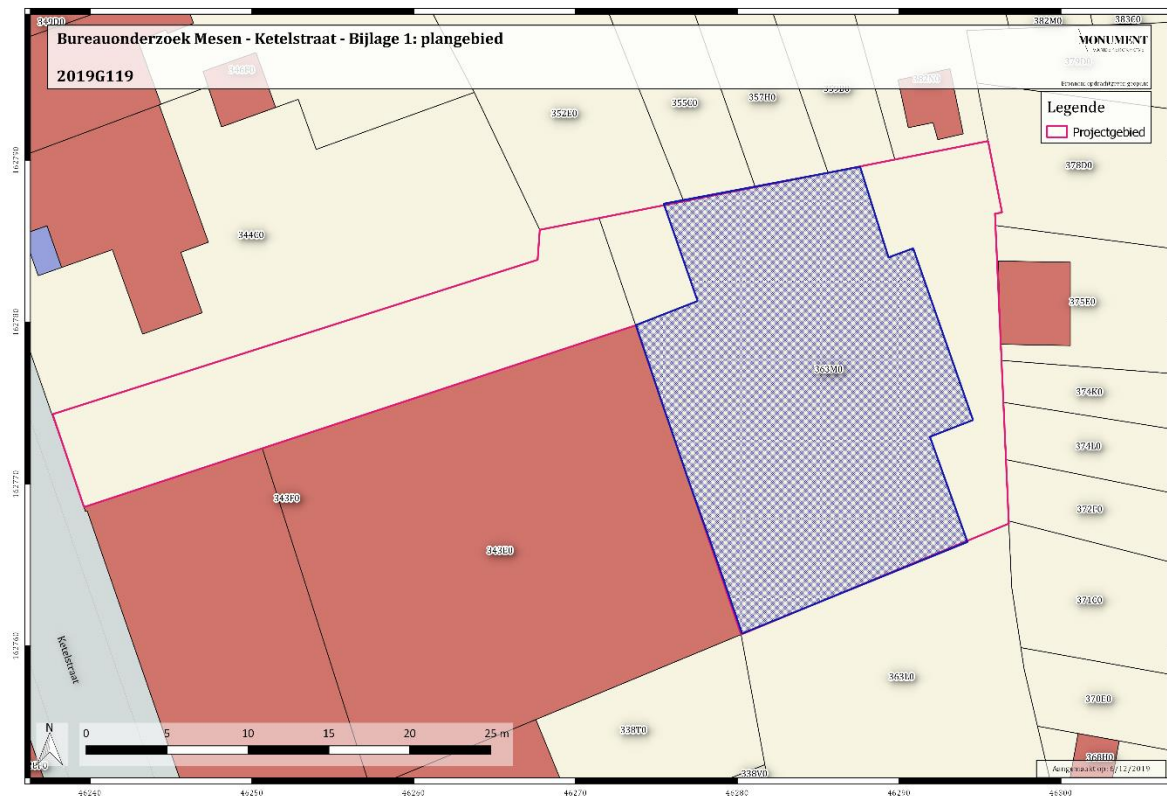
Het uitgevoerde bureauonderzoek is volledig, alle relevante beschikbare bronnen zijn teruggevonden en zijn geraadpleegd. Op basis van het verslag van resultaten van het bureauonderzoek kan de aan- of afwezigheid van een archeologische site echter niet gestaafd worden. Daarom is voor het volledige projectgebied een verder vooronderzoek noodzakelijk is. Gezien de topografische ligging (in het historische centrum van Mesen) en de bodemgesteldheid (mogelijke goede bewaring van het archeologisch archief door een afdekkend puinpakket) wordt een vervolgonderzoek in de vorm van een proefputtenonderzoek voorgesteld als de meest aangewezen methode. Voor een uitgebreide evaluatie van de verschillende onderzoeksmethoden wordt verwezen naar het verslag van resultaten (hoofdstuk 2.5.).

Gezien de dringende aard van het dossier, is de archeologienota opgesteld in uitgesteld traject en dient het geadviseerde verdere vooronderzoek plaats te vinden na het indienen van de vergunningsaanvraag of het verkrijgen van de vergunning.

- **Planafbakening**

De totale site heeft een oppervlakte van ongeveer 732 m² en dient gedeeltelijke onderzocht te worden aan de hand van proefputten (zie figuur 1). Het onderzoek beperkt zich tot het gedeelte van het projectgebied dat zal ontwikkeld worden voor de bouw van het buurthuis,

bijhorend terras en andere verhardingen alsook de zones waar ingrepen zullen plaatsvinden voor de inplanting van riolering- en nutsleidingen, een regenwaterput en infiltratiekragen. Het te onderzoeken plangebied bedraagt ongeveer 393 m².

Figuur 1: GRB met aanduiding van het projectgebied (roze omlijnd) en het plangebied waar het verder vooronderzoek zich zal afspelen (blauw gearceerd) (bijlage: 1)

• Vraagstelling

Het doel van het onderzoek is om te achterhalen of er op het terrein één of meerdere archeologische sites aanwezig zijn en te bepalen welke maatregelen dienen te worden genomen voorafgaand aan de ontwikkeling van het projectgebied. Hieronder worden de specifieke (niet limitatieve) onderzoeksvragen voor een proefputtenonderzoek weergegeven. De onderzoeksmethode is succesvol beëindigd wanneer haar vraagstellingen succesvol kunnen worden beantwoord.

○ Proefsleuven/proefputten:

- Kan meer inzicht worden verkregen in de aanwezige verstoringen zoals aangetoond tijdens de sonderingen en de controleboringen? Zo ja, wat is de diepte van deze verstoringen?

- Wat is het effect van de verstoringen op de bodemopbouw en de archeologie?
- Is er nog sprake van archeologisch relevante lagen? Zo ja, op welke diepte bevinden zij zich en worden zij bedreigd door de uitgravingsdieptes van de geplande werken?
- Indien er archeologisch relevante lagen aanwezig zijn, bevatten zij archeologische sporen?
- Welke is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten?
- Welke is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?
- Is er een archeologische site aanwezig binnen het projectgebied?
- Welke zijn de verder te nemen maatregelen i.f.v. de geplande werken?

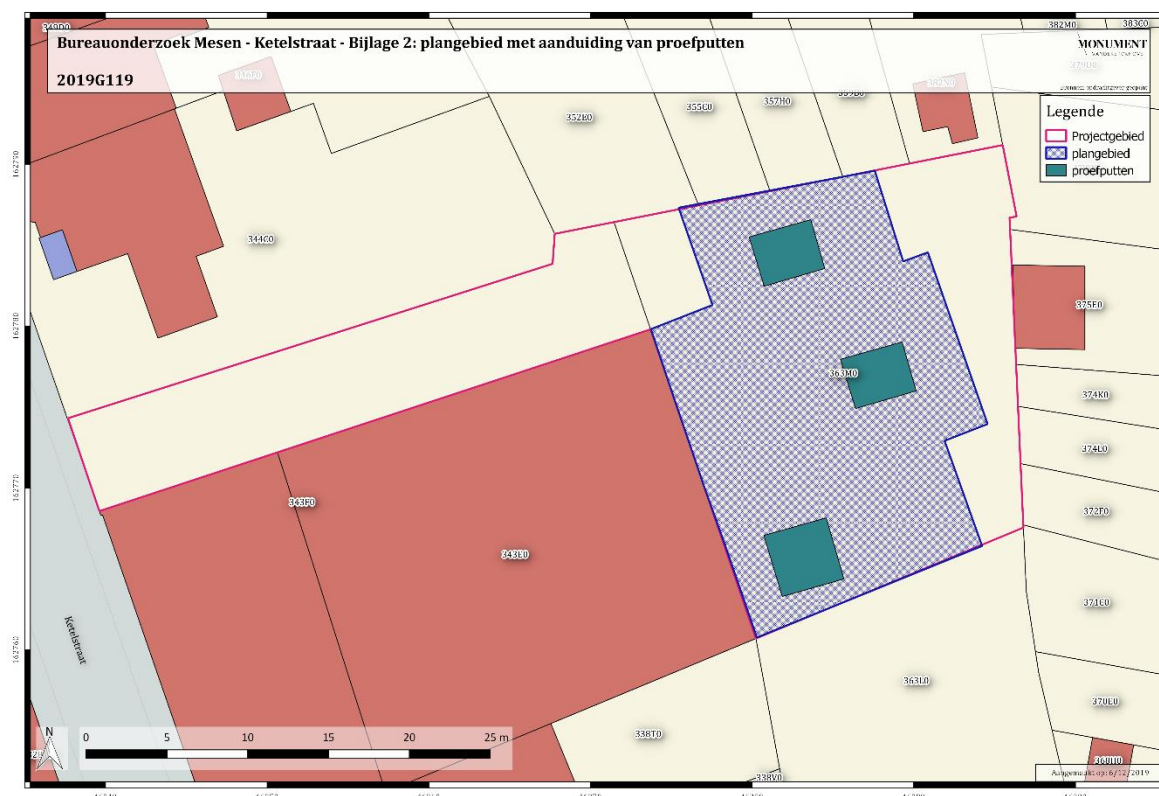
- **Plan van aanpak**

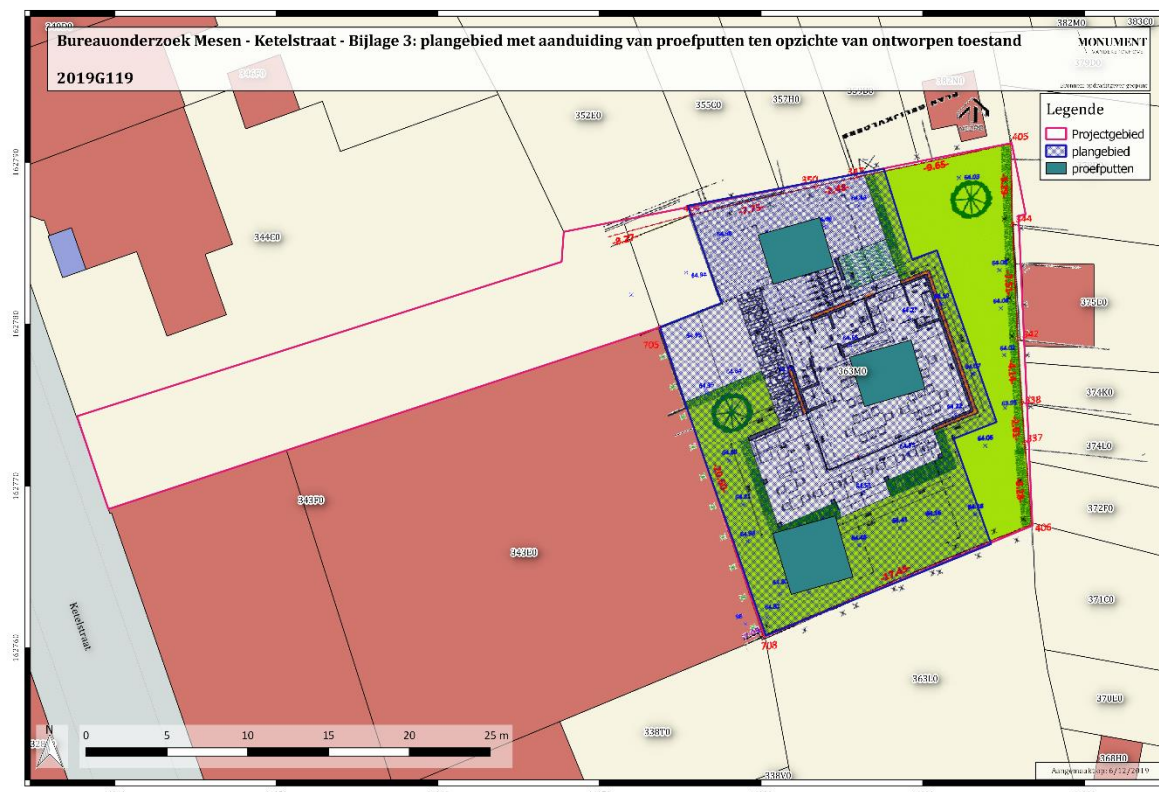
Hieronder wordt per voorgestelde onderzoeksmethode de te hanteren techniek beschreven:

- **Proefputten**

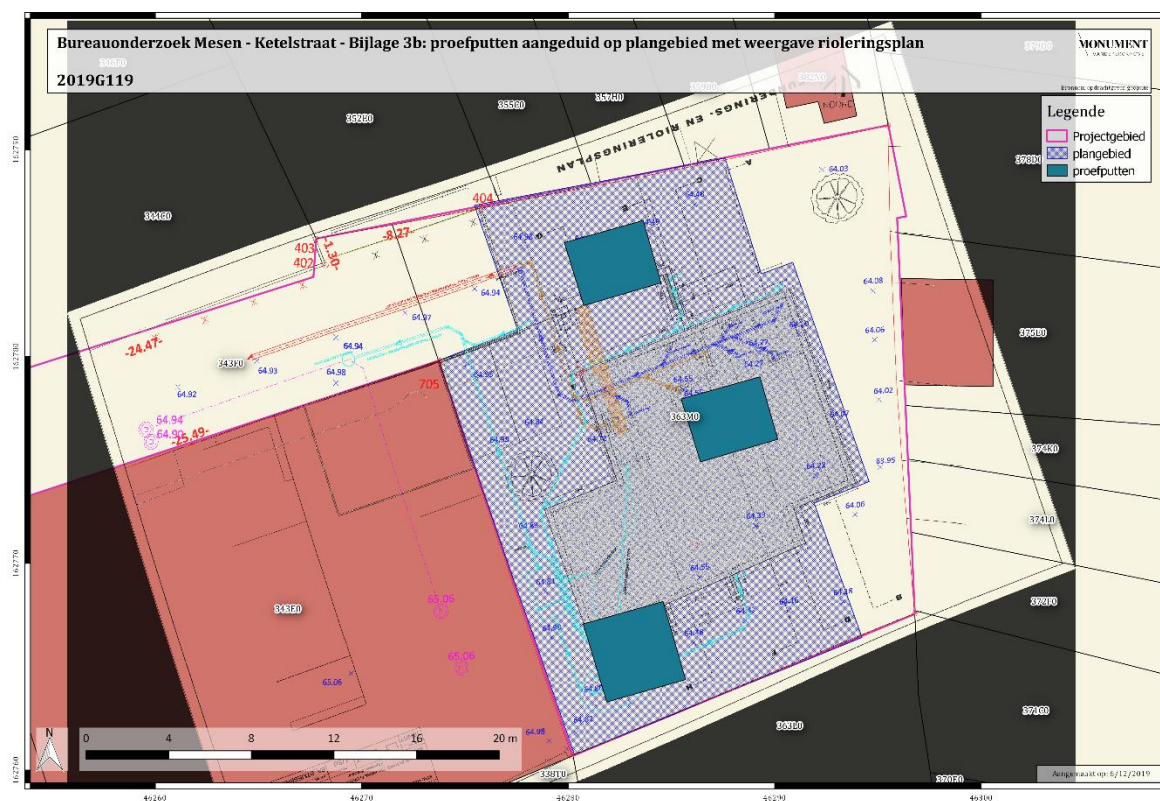
Teneinde na te gaan of er archeologisch relevante grondsporen aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied, dient gebruik gemaakt van de inplanting van proefputten over het geselecteerde plangebied. Twee proefputten (ten noorden en centraal) zijn 3 bij 4 m groot met een oppervlakte van elk 12m². Een derde proefput (ten zuiden) is 4 bij 4 m groot en heeft een oppervlakte van 16m². Bij de inplanting werd rekening gehouden met een representatieve spreiding over het plangebied opdat de verschillende zones in kaart kunnen gebracht worden, evenals de verschillende ingrepen (aanleg verharding, inplanting gebouw en regenwaterput) die er zich zullen voordoen. Voor de uitgraving wordt gebruik gemaakt van een niet-getande graafbak. Aan de hand van deze drie proefputten wordt ongeveer 10% van het volledige plangebied onderzocht en kan met een minimale kost een betrouwbare inschatting gemaakt worden omtrent het archeologisch potentieel van de site. Zodoende kan men ook beter de onderzoekstermijn en –kost inschatten bij een eventueel vervolgonderzoek.¹

¹ HANECA K., DEBRUYNE S., VANHOUTTE S. en ERVYNCK A., Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie. Onderzoeksrapporten agentschap Onroerend Erfgoed, juli 2016.

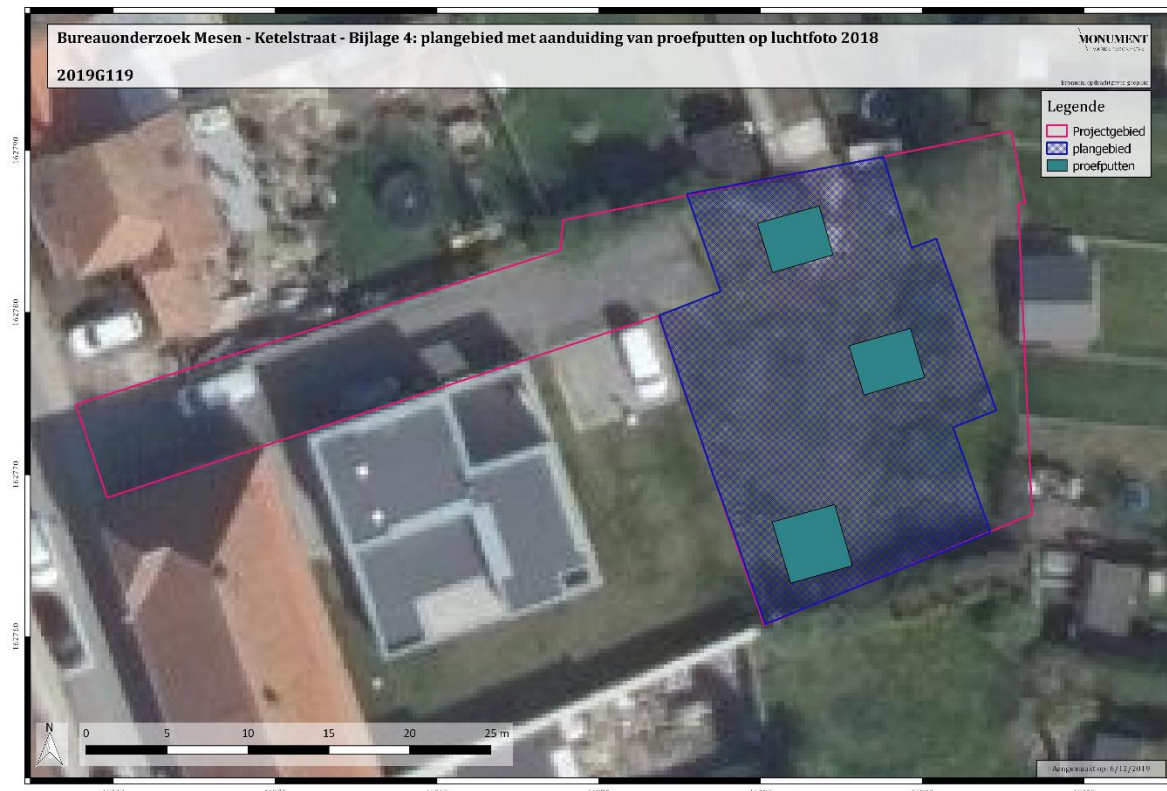

Figuur 3: GRB met aanduiding van plangebied (blauw gearceerd) en proefputtenonderzoek (groen) op de geplande werken (bron: initiatiefnemer) (Bijlage 3)

Figuur 4: GRB met aanduiding van plangebied (blauw gearceerd) en proefputtenonderzoek (groen) op geplande rioleringswerken (bron: initiatiefnemer) (bijlage 3b)

Figuur 5: GRB met aanduiding van plangebied (blauw gearceerd) en proefputtenonderzoek (groen) op een recente luchtfoto (bron: geopunt) (Bijlage 4)

De grond wordt gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de proefput. Het dichten gebeurt op zo'n manier dat de originele bodemopbouw opnieuw bekomen wordt en dat de draagkracht van de bodem minstens gelijk is aan de draagkracht voorafgaand de start van het veldwerk. Indien nodig worden kwetsbare sporen afgedekt met waterdoorlatende doek.

Het archeologisch ensemble zal gedurende en na het afronden van het onderzoek bewaard worden bij de aannemer archeologie. Na afronding en oplevering van de rapportage wordt het ensemble definitief bewaard bij de bouwheer: zie privacyfiche. Bewaring gebeurt conform de bepalingen in de Code Van Goede Praktijk (hoofdstuk 30.2).

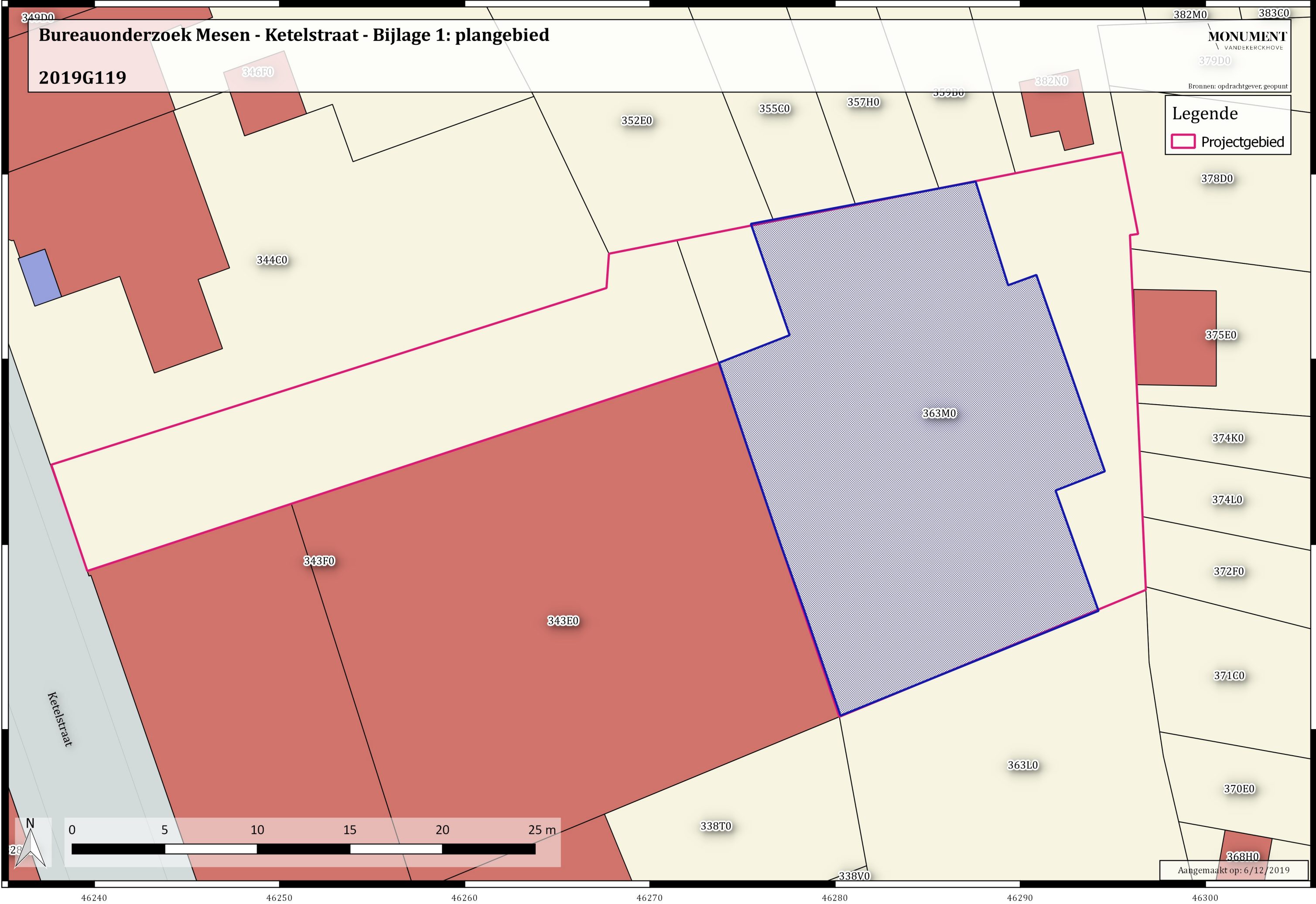
Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage van de hierboven beschreven methodes dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk. De diverse fases van vooronderzoek moeten niet uitgevoerd worden indien de geplande bouwwerken, waarvoor deze archeologienota wordt opgesteld, niet zullen worden uitgevoerd. Het onderzoeksdoel is succesvol bereikt indien de vraagstelling kan beantwoord worden. Het gefundeerd kunnen beantwoorden van de vraagstelling is dus het evaluatiecriterium aan de hand waarvan de erkende archeoloog zal bepalen of het onderzoeksdoel succesvol bereikt is.

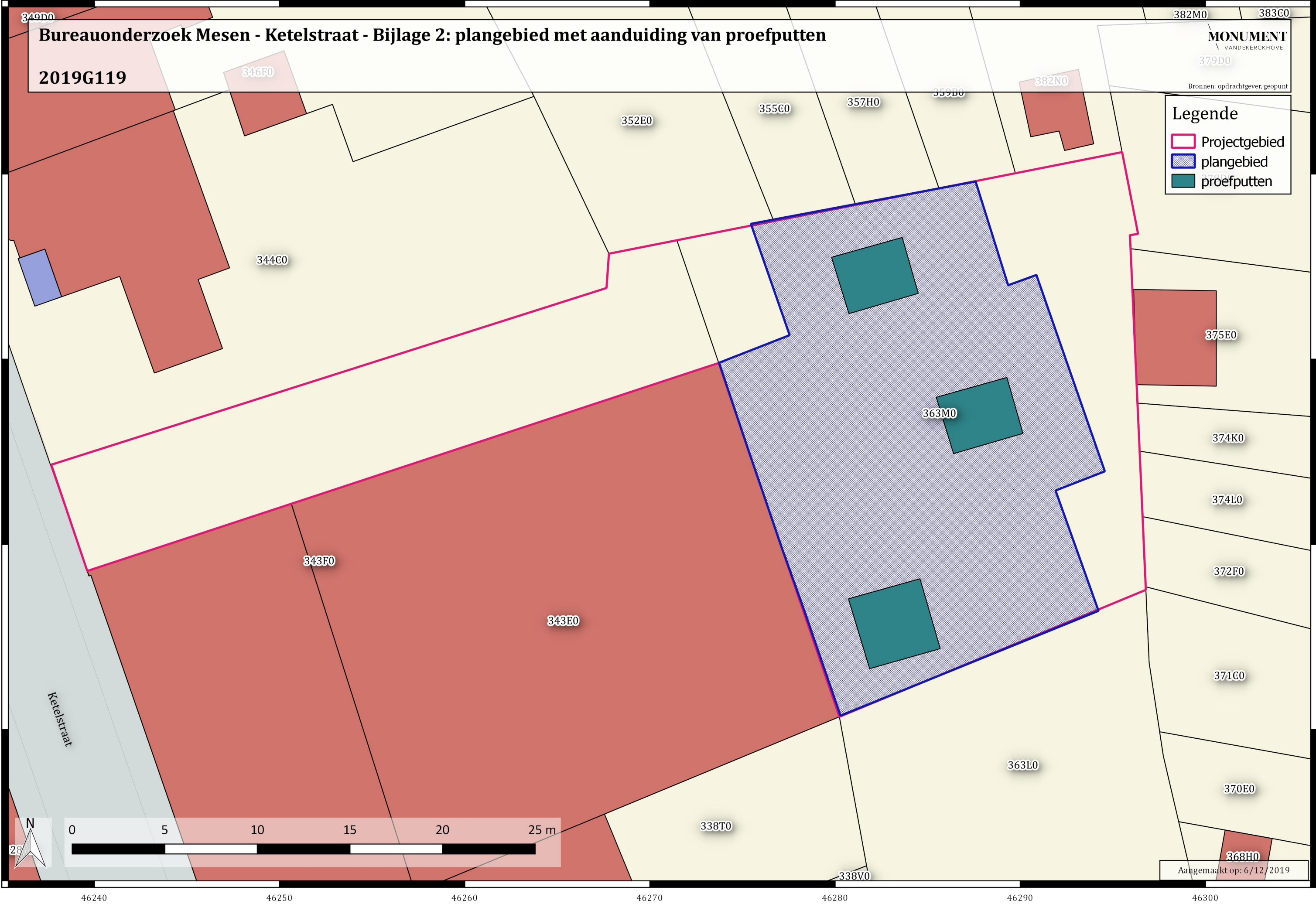
- **Gewenste competenties**

- ➔ In het kader van het proefputtenonderzoek dient het team te bestaan uit minstens 2 archeologen waarbij minstens één van de uitvoerende archeologen ten minste 220 werkdagen veldervaring heeft met onderzoek in stadscontexten. Beide beschikken over minstens 20 werkdagen veldervaring wat betreft proefputtenonderzoek.
- ➔ Gedurende het veldwerk dient een (assistent-)aardkundige op afroep beschikbaar te zijn op het terrein. De (assistent-)aardkundige moet beschikken over aantoonbare ervaring in stadscontexten.
- ➔ Gedurende het veldwerk dient minstens 1 OCE deskundige op afroep beschikbaar te zijn in functie van de veiligheid op de werf. Hij/zij heeft voldoende aantoonbare ervaring met munitie uit Wereldoorlog I.

- **Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk**

Er zijn geen voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk.

Bureauonderzoek Mesen - Ketelstraat - Bijlage 2: plangebied met aanduiding van proefputten

2019G119

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

379D0

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

- Projectgebied
- plangebied
- proefputten

Aangemaakt op: 6/12/2019

Bureauonderzoek Mesen - Ketelstraat - Bijlage 3: plangebied met aanduiding van proefputten ten opzichte van ontworpen toestand

2019G119

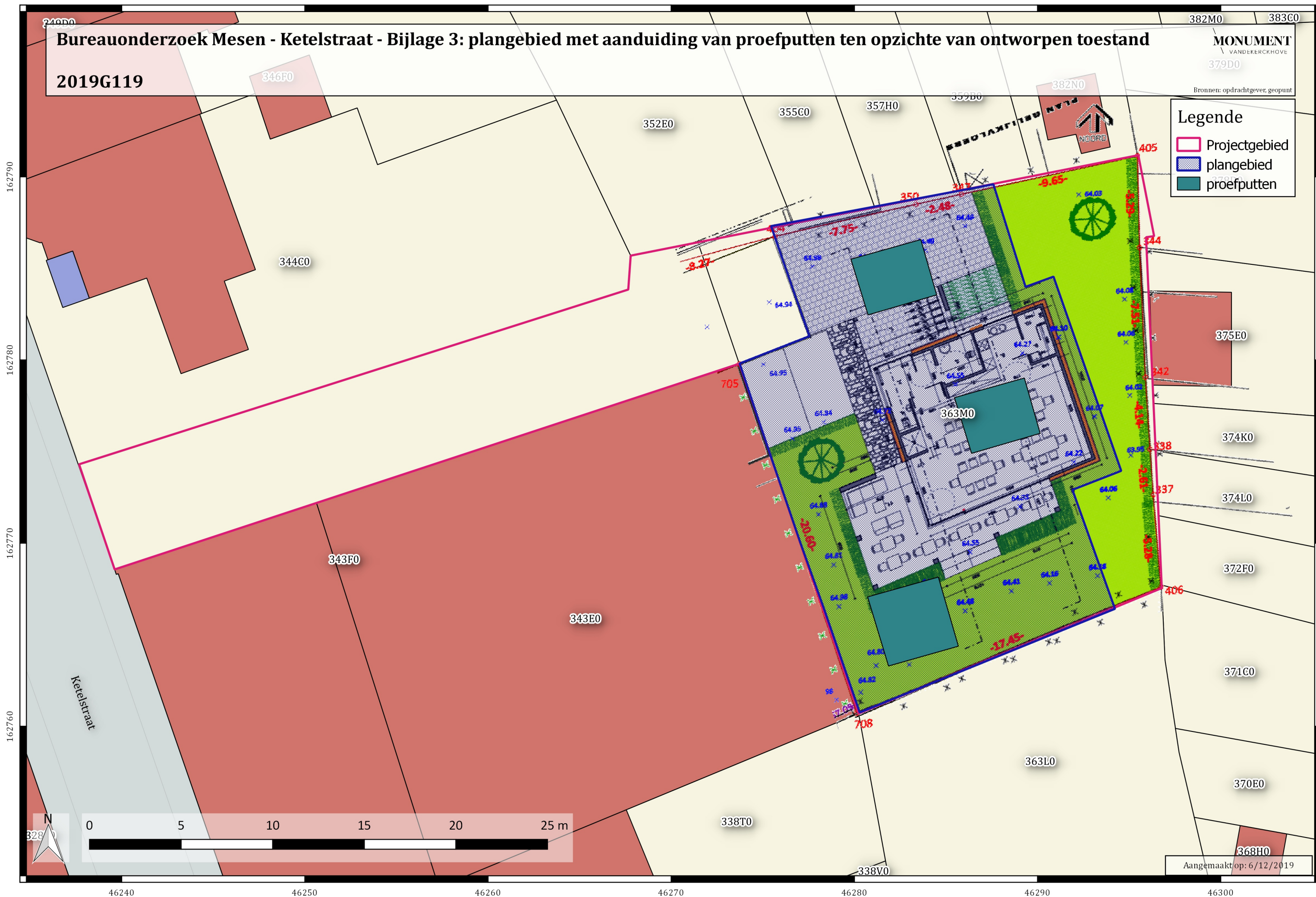
MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

379D0

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

- Projectgebied
- plangebied
- proefputten

Bureauonderzoek Mese - Ketelstraat - Bijlage 3b: proefputten aangeduid op plangebied met weergave rioleringsplan

379D0

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

- Projectgebied
- plangebied
- proefputten

378D0

375E0

374K0

374L0

372F0

371C0

370E0

Aangemaakt op: 6/12/2019

162790

162780

162770

162760

344C0

343E0

46260

46270

46280

46290

46300

355C0

357H0

359B0

382N0

352E0

404

403
402

343F0

363M0

338T0

363L0

0 4 8 12 16 20 m

STAD M...
BA STIMESB...
Aangemaakt op: 6/12/2019

Bureauonderzoek Mese - Ketelstraat - Bijlage 4: plangebied met aanduiding van proefputten op luchtfoto 2018

2019G119

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

- Projectgebied
- plangebied
- proefputten

162790

162780

162770

162760

0 5 10 15 20 25 m

Aangemaakt op: 6/12/2019

46240

46250

46260

46270

46280

46290

46300